

Tarmbakteriers betydelse vid hälsa och sjukdom – ett växande forskningsfält

Den 14 mars 2013 ordnade Tegger Stiftelsen ett vetenskapligt symposium över ämnet ”**Gut Microbiota - friend or foe?**” i Jubileumsaulan, SUS i Malmö, för att belysa tarmbakteriefloras stora betydelse vid hälsa och sjukdom. Mycket ny forskning har bidragit till en ökad förståelse av dessa processer. I samband med detta symposium avtackades, eller som det upprepade gånger påpekades, ”firades” det att Bengt Jeppsson, professor i kirurgi, nu går in i en ny fas som senior forskare. Han har varit enastående i sitt arbete med att agera mentor och i att entusiasmera yngre kolleger i sitt arbete som läkare, forskare och lärare. Sedan han tillträdde som professor på Kirurgiska kliniken i Malmö 1996 har det lagts fram 83 avhandlingar (5/år)! Bengt Jeppsson har byggt upp ett stort kontaktnät internationellt och flera av hans medarbetare genom åren föreläste under eftermiddagen där huvudtemat var mikrobiota och dess betydelse för hälsa och sjukdom. Han var en av initiativtagarna till forskningen som ledde fram till att mejeriprodukten Proviva lanserades med innehåll av laktobaciller. Denna forskning under början av 80-talet har varit banbrytande inom området. Hans forskargrupp kunde i djurmodeller visa att inducerad enterocolit och leverskada kunde reverseras med hjälp av laktobaciller. Från att det 1984 nästan inte fanns någon forskning inom området, publiceras det nu ca 2000 artiklar årligen med anknytning till mikrobiota. Den mänskliga tarmen är den mest bakterietäta miljön som finns med ca 1 kg bakterier, av 500-1000 olika species. Det är stor skillnad i floran mellan olika individer, men varje individ har ca 160 olika species i sin tarm. En hög diversitet i tarmbakteriefloran med många olika arter är positivt för hälsan. Vår västerländska livsstil med fet och processad diet främjar en lägre diversitet. Mikrobiotan har stor betydelse för tarmens växt och utveckling, och påverkar epitelcellerna, immunsystemet, och födan i tarmlumen. Störning i mikrobiotan, s.k. dysbiosis, har sannolikt stor betydelse för utvecklingen av flera av våra olika folksjukdomar såsom obesitas, typ 2 diabetes, hypertoni, allergi, etc. Inom ramen för den nyligen startade ”Malmö Offspring Study” skall tarmbakteriefloran studeras närmare och sättas i relation till andra undersökningsfynd vad gäller organfunktioner samt genetik och kostregistrering.

Bengt Jeppsson har även startat ett utbyte med unga läkare och studenter i Zimbabwe, som ska få möjlighet att komma hit till Sverige och lära sig mer. Han har nu öppnat ett konto för detta ändamål där vi alla kan bidra för att stödja denna verksamhet.

Bodil Ohlsson, professor i gastroenterologi, SUS, Malmö